Wpisany przez Рэдакцыя
18.10.2012 01:00

Kościół Imienia Najświętszej Maryi Panny (Trójcy Przenajświętszej) został założony w 1790 r. przez szambelana królewskiego i podkomorzego oszmiańskiego Ignacego Ważyńskiego, miejscowego właściciela ziemskiego. Dzisiejsza tradycja za datę założenia parafii uważa rok 1650, a za datę budowy kościoła – 1790.

W 1841 r. ze środków Marcina Ważyńskiego i w 1874 r. ze środków Karola Ważyńskiego świątynia znajdująca się w centrum wsi została rekonstruowana.

Odtąd jest to drewniana, na kamiennym fundamencie świątynia z transeptem, przechodzącym w prezbiterium z trzyścienną częścią ołtarzową. Zakrystia została dobudowana do apsydy z zachodniej strony. Przy rekonstrukcji w XIX w. do fasady głównej dobudowano narteks z chórami nad nim i oficynę do wschodniej fasady bocznej. Dwuspadowy dach ze spadami nad ołtarzem zwieńczony jest niedużymi wieżyczkami podobnymi do hełmu: ośmiościenną nad wejściem i czterościenną nad frontonami transeptu. Sala, kaplice transeptu i prezbiterium przykryte lustrzanymi sklepieniami. Arka prezbiterium umocowana belką, charakterystyczną architekturze siedemnastowiecznych kościołów. † W ołtarzu głównym wykonanym w stylu manieryzmu mieści się obraz Trójcy Przenajświętszej. Ołtarze boczne znajdują się w skrzydłach transeptu: lewy – Matki Bożej, prawy – Jezusa Miłosiernego. Nad narteksem umieszczone są chóry organowe.

Terytorium kościelne obniesione jest ogrodzeniem z kamieni ciosowych, wejście poznaczone drewnianą dwupoziomową bramą-dzwonnicą pod czterospadowym dachem. W 1907 r. na jednej osi z kościołem w ogrodzeniu zrobiono główne wejście z kutymi drzwiami, ale obecnie jest ono prawie nie używane.

W okresie sowieckim kościół był czynny, co więcej, zaliczono go do pomników architektury. Na zachód od wsi zachowała się kaplica przydrożna – dwupoziomowy ceglany i otynkowany słup na ciosowym fundamencie. Na cmentarzu miejscowym w stanie ruin zachowała się kaplica kogoś z miejscowej szlachty (napis jest zniszczony) – betonowy grobowiec w stylu neobaroku z potężnym krzyżem na górze.

Już w 1930 r. do parafii w Murowanej Oszmiance, która wówczas liczyła ponad 4600 wiernych należała kaplica we wsi Piktusza. Kiedyś osada ta nosiła nazwę Zarojście lub Masłowszczyzna, tak jak obecnie nazywa się sąsiednia wieś. Znana od 1634 r., należała do Rychlickich, Sabińskich, Masłowych. W 1716 r. właścicielem Piktuszy był biskup wileński Karol Pancežyński. Potem byli Jasiewiczowie, Jankowscy, Lisieccy i inni.

Na południowy zachód od wsi, na skrzyżowaniu wiejskich dróg do Górel i Kibów, w 1930 r.

powstała drewniana kaplica, poświęcona pw. Miłosierdzia Bożego i zaliczona do parafii Murowana Oszmianka. Na wzgórzu za kaplicą pobudowano nawet plebanię z niedzielną szkółką. Z przyjściem władzy sowieckiej kaplicę zamknięto i rozrabowano, plebanię przerobiono na szkołę ogólnokształcącą. Jednak, z odrodzeniem życia religijnego, w 2002 r. odrodziła się też kaplica w Piktuszy.

Kaplica jest prostokątna w planie, ma kamienny fundament z dobudowanymi kruchtą i zakrystią, przykryta dwuspadowym dachem ze spadem nad ołtarzem i zwieńczona niedużą wieżyczką nad wejściem. Wnętrze przykryte płaskim podszywanym sufitem, upiększa je obraz Jezusa Miłosiernego i ołtarzyki boczne z figurami Jezusa i Maryi. Jak i wcześniej, dojeżdża tu ksiądz z Murowanej Oszmianki. Od 2007 r. proboszczem parafii jest ks. Sergiusz Jakimowicz.